

According to the nose / Ifølge næsen

Jeg søger Københavns Kunstråd om støtte til at bringe en næse tegneserie som annonce i Nørrebro bladet forbindelse med projektet **Ifølge næsen**

Ifølge næsen er mit bidrag til Gå-protokoller, der er en performativ udstilling på Lokale i Griffenfeldsgade i København arrangeret af Tina Mariane Krogh Madsen fra Performance Protocols. Til denne udstilling søger jeg støtte til at realisere en instruktions-baseret lugt- og gå-performance i nærområdet omkring udstillingen med tilhørende installations og online elementer.

The sudden change of smell in a street within the space of a few meters; the evident division of a city into zones of distinct olfactory atmospheres; the path of smell that is automatically followed in strolls by following one's nose (and which has no relation to the visual or auditory contours of the terrain). (Ikke Guy Debord).

Buket, duft, dunst, fært, odeur, odør, stank, aroma. Vi kan lukke øjne og mund, men ikke næsen. I vores del af verden kan de fleste blive enige om, at dufte spiller en central rolle for vores oplevelse af verden, især når det kommer til følelser og mad. Alligevel er der på de fleste europæiske sprog bemærkelsesværdigt få ord for lugtindtryk, set i forhold til andre sanser som hørelsen og synet. Manglen på begreber vidner om en kultur, der traditionelt ikke har været særligt optaget af, hvad de sanseindtryk, næsen giver os, betyder for vores verdensopfattelse mere generelt.

Måske har dette mangelfulde begrebsapparat noget at gøre med den velkendte fortælling om menneskets evolution, fra abe til opretstående menneske. Det er blandt andet historien om hvordan vores næser, i løbet af millioner af års evolution, er skrumpet ind, efterhånden som vi har bevæget vores ansigter væk fra jordoverfladens rige mylder af duftindtryk, og op i højere luftlag. I dag peger flere og flere forskere dog på, at vi mennesker faktisk har bevaret en overraskende god lugtesans. Flere af dem mener endda, at lugtesansen har spillet en vigtigere rolle i menneskets udvikling end synet, og peger på, at lugtesansen er mere central for vores opfattelse af omverden, end vi hidtidig har formodet.

Jeg tror, de fleste af os kan komme i tanker om lugte, der fremkalder minder om specifikke steder. F.eks. kan duften af et frugttræ, der blomstrer, fremkalde erindringen om en picnic i en frugtplantage. Ligesom duften af bageren kan få os til at bevæge os hen mod den, og lugten af afføring kan få os til at skynde os væk fra et offentligt toilet. Der er på den måde en tæt forbindelse mellem lugte, steder, hukommelse og kroppens bevægelse gennem verden. Dufte udgør en væsentlig men ofte overset del af vores "følelse af sted".

Ifølge næsen består først og fremmest af en række næse-formede masker, publikum kan tage på og gå en tur med i området omkring udstillingen. De næse-formede masker begrænser udsynet til et meget lille område, mens indbyggede høretelefoner lukker lyde fra omverden ude, således at man kan koncentrere sig om duftindtryk. I høretelefonerne høres en række instruktioner der åbner for fortolkning. Følger man instruktionerne bliver man ledt på en 5-10 minutter lang tur i de lokale dufte omkring udstillingsstedet, og hører på vejen en række små poetiske duftassociationer.

Ud over næserne indeholder projektet et banner, der i udstillingsperioden kan ses døgnet rundt fra gaden. Det er denne del af udstilling jeg søger midler til fra at bringe som en reklame i Nørrebro avisen, den uge hvor udstillingen løber af stablen. Det forklarer projektet og ideen om et duftlandskab i tegneserieform med henvisning til online-delen:

Online, på Performance Protocols' hjemmeside, finder man skabelonen til en papirnæse, man kan klippe ud og samle selv, samt en mp3 med instruktioner, så man kan lave sine egne duftvandinger der hvor man er, også efter udstillingens afslutning.

Ifølge Næsen kan opleves på mindst fire forskellige måder, alt efter om man er f.eks. maskebærende deltager, tilfældig forbipasserende på gaden, læsere af Nørrebrobladet eller på internettet. Der er oplevelsen af at deltage i en instruktions-baseret performance, hvor man tager næse på og går ud i byrummet. Der er de forestillinger om byens lugt landskaber, man får ved at læse tegneserien fra gaden eller på internettet. Der er oplevelsen af at se en person, man ikke kan identificere, på gaden med en stor næse-maske, der går rundt og lugter til byrummet. Der er oplevelsen af at downloade og bygge sin egen næse-maske og afprøve den der, hvor man nu er.

Om arbejdsforhold og bæredygtighed

I alle mine projekter bestræber jeg mig på at producere så lidt miljøpåvirkning som muligt. Alle anvendte materialer til maskerne er fremstillet af biologisk nedbrydelige og 100% co-neutrale råmaterialer fra www.reflowproject.eu. Hvor det er muligt, anvendes brugte elektronikkomponenter som f.eks. høretelefoner, frem for nyfremstillede komponenter. Voice-over udføres af medlemmer af fagforeninger (f.eks. Screen Actors' Guild på engelsk eller skuespillerforbundet på dansk), og i forhold til gældende tariffer.

Skitse af tegneserien

